

ESTHER DE LANGE, EUROPARLEMENTARIËR

‘Europa belangrijk

CDA-europarlementariër Esther de Lange vindt dat Europa de Nederlandse land- en tuinbouw veel gebracht heeft. Al kunnen de bemoeienissen van Europa op natuur- en milieugebied wel een tandje minder en moet een gelijk en eerlijk speelveld voor alle landen voortdurend bewaakt worden. De verkiezingen van 22 mei gaan volgens De Lange in de kern om herwinning van vertrouwen in Europa.

Tekst:
Gerrit Wildenbeest
Fotografie: René Faas

Ondanks haar betrekkelijk jeugdige leeftijd, is CDA-Europarlementariër Esther de Lange (39) een oudgediende in de Europese politiek. Van 1999 tot 2007 was ze beleidsmedewerker van toenmalig Europarlementariër en huidige LTO-voorzitter Albert Jan Maat. Sinds 2007 maakt ze voor het CDA deel uit van de Christendemocratische fractie (EVP) in het Europese Parlement. In mei vorig jaar versloeg ze oudgediende Wim van der Camp (62) bij de lijsttrekkerverkiezingen. Hoewel ze ook het onderwerp zorg in haar portefeuille heeft, wordt ze door vriend en vijand gezien als de onvoorwaardelijke en enige behartiger van het Nederlandse agrarische deelbelang. Of die afgebakende achterban het CDA voldoende stemmen zal opleveren? “Ik ben blij als we de huidige vijf zetels behouden”, zegt De Lange als we haar in Brussel interviewen.

Volgens peilingen staan veel kiezers zeer kritisch tegenover Europa. Ook eens zeer Europeagezinde partijen als het CDA lopen tegenwoordig niet meer over van enthousiasme...

“Als CDA vonden en vinden we dat Nederland niet zonder Europa kan. We zijn een klein land met een groot buitenland, Europa heeft ons vrede en stabiliteit gebracht. Maar de tijden verande-

ren wel. Er is sprake van een vertrouwenscrisis. Tot begin jaren negentig was de mening aan de keukentafel ‘Europa is goed’. Dat is omgeslagen. Deze verkiezingen gaan in het feite over herwinning van het draagvlak. Hoe? Ook de Europees gezinde partijen moeten toegeven dat er fouten zijn gemaakt. De uitbreiding van Europa naar 28 landen is te snel gegaan. En baken duidelijk af wat op nationaal en wat op Europees niveau geregeld kan worden. De Europese leiders moeten visie en leiderschap vertonen. Wees eerlijk. Zeg niet het een en doe het ander, zoals Mark Rutte, die in Brussel zich een voorstander toont van Europese integratie, maar zich op nationaal niveau juist heel kritisch opstelt.”

Hoe belangrijk is Europa voor de agrarische sector?

“De meeste agrariërs hoef je dat niet duidelijk te maken. Het merendeel van hun omzet wordt gehaald buiten de landsgrenzen, de Nederlandse agrarische sector heeft belang bij een interne markt zonder grenzen met een eerlijk en gelijk speelveld. Ondernemers moeten daarbij zoveel mogelijk in vrijheid kunnen opereren. Ze zeggen terecht, ‘laat mij het stuur van de tractor in handen houden’, daar hoeft Europa zich niet mee te bemoeien.”

voor land- en tuinbouw'

Op welke terreinen vindt u dat de Europese regelgeving te ver gaat?

"Het milieubeleid is een voorbeeld. Wij onderschrijven in grote lijnen de doelen, maar we vinden dat je de middelen om die doelen te bereiken aan de nationale overheden moet overlaten. Stuur op doelen, niet op de middelen. Ook het natuurbeleid is te ver doorgesloten. Met Natura 2000 zijn we dertig jaar lang in een fuik gezwommen, nu gaat het knellen. Als Nederland hebben we daar met de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) nog een extra nationale kop opgezet. Dat je echt bijzondere gebieden, zoals de kwetsbare deltanatuur, wilt beschermen is terecht, maar de soortenlijst die wij willen beschermen is soms wel erg groot. In de nabijheid van Natura 2000-gebieden lijkt soms geen enkele economische ontwikkeling mogelijk; ik vind dat we terug moeten naar de wetgeving van 1992 waar landbouw en natuur als gelijkwaardige grootheden werden gezien."

Een terrein waar de Europese bemoeienis heel duidelijk is, is de gewasbescherming. Vanuit de land- en tuinbouw en gewasbeschermingsmiddelenfabrikanten als Syngenta en Bayer is er veel onbegrip op het verbod op neonicotinoïden...

"Als Europees Parlement hebben we er voor gekozen onderwerpen waarvoor wetenschappelijk onderzoek nodig is voor een goede oordeelsvorming uit de politieke arena te halen en bij de EFSA (European Food Safety Authority - gw) neer te leggen. Als je dan zo'n instituut creëert en de EFSA komt met een advies, dan moet je daar iets mee doen. Dat heeft geleid tot het moratorium op drie neonicotinoïden, waarmee ook wij hebben ingestemd. Afhankelijk van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht vinden we als CDA niet dat

deze stoffen voor altijd de wereld uit hoeven te zijn, dat hangt af van voortschrijdende wetenschappelijke inzichten. En we hebben het werkbaar gehouden door de bedoelde stoffen wel beschikbaar te houden voor bepaalde teelten onder glas."

De Nederlandse land- en tuinbouw, het bloembollenvak inclusief, hecht aan een gelijk speelveld voor wat betreft het Europese gewasbeschermingsmiddelenbeleid. Hoe staat het daarmee?

"De zonale toelating - met als inhoud dat een toelating van een middel in een land in een bepaalde klimaatzone ook geldt voor de andere landen in die zone - is een grote stap vooruit. Als CDA-fractie hebben we daar hard voor gevochten. Nationale toelatingsinstanties hebben toch nog steeds de neiging om toepassingen te beperken, omdat er sprake zou zijn van specifieke condities. Het vermoeden bestaat dat het Ctgb dat voor Nederland nogal eens doet. Fine tuning oké, maar misbruik om stoffen buiten de deur te houden, dat kan niet. Een volgende stap op weg naar een gelijk speelveld is dat prijsverschillen tussen landen moeten verdwijnen. Nu kan het maar zo zijn dat een met NL gelabeld middel in Nederland veel duurder is dan in België."

In de nieuwe conceptverordening plantgezondheid worden aan het importeren van planten en voor opplant bestemde planten voorwaarden gesteld, die volgens LTO en KAVB de EU meer gesloten maken met alle nadelen van dien. Wat is uw mening?

"Dat de EU zich wapent tegen plantenziekten die met import van buiten de EU kunnen binnenkomen - denk aan de Aziatische boktor - is logisch. Onder aanvoering van Frankrijk wil men daarvoor nu

het op risico gebaseerde inspectiesysteem vervangen door een controlesysteem op alle import. Dat maakt het heel duur en slaat alle innovatie dood. Denk aan onze internationale zaadbedrijven die over de hele wereld zaden produceren. De ideeën van landen als Frankrijk, Duitsland, Spanje zijn negentiende eeuws; wij stellen daar ons hedendaagse, risicogebaseerde systeem tegenover. Geef ruimte aan de bedrijven waar dat kan. Hoe de kansen liggen? Nationale belangen lopen hier dwars door de partijen, in mijn EVP-fractie heb ik last van mijn Spaanse partijgenoten. Het leek een verlorven zaak, maar door intensief lobbywerk wordt het toch weer spannend. Ik hoop in elk geval dat de liberale fractie, waarvan VVD en D66 onderdeel zijn, haar naam eer aan doet en ons steunt."

In het nieuwe Gemeenschappelijke landbouw beleid (GLB) dat per 2015 in werking zou moeten treden is de vergroening een belangrijk nieuw thema. Over de concrete uitwerking is nogal wat gesteggel...

"De Europese Commissie wil van de invoering een eenheidsworst maken, met instemming van de socialistische en de liberale fractie. Wij zeggen: maak er een keuzemenu van. Wij hadden dat graag op Europees niveau geregeld gezien, nu is het aan de lidstaten overgelaten om alternatieven te ontwikkelen. Staatssecretaris Dijkzwa is het daar op Brussels niveau mee eens, maar dreigt voor Nederland nu toch te kiezen voor bepaalde opties waaraan verzwaarde vergroeningseisen worden gesteld. Een voorbeeld is de 5 procent braakstelling voor ecologische vergroening. Wij vinden dat daarvoor bestemde akkerranden onder bepaalde voorwaarden bemest en met gewasbeschermingsmiddelen behandeld mogen worden, wat Dijkzwa dreigt te verbieden.

Je moet ondernemers laten kiezen uit het totale pakket, dat moet de overheid niet doen."

Het nieuwe GLB dreigt de animo van veehouders om grasland te verhuren aan bollekkwekers te beperken door de opwaardering van blijvend grasland...

"Wij hebben er voor gevochten om scheuren langer mogelijk te maken dan de Europese Commissie voorstelt. Wat ook onze aandacht heeft, is de uitzonderingsregel (derogatie) die in het kader van de Nitraatrichtlijn is veranderd. Wil je voor derogatie in aanmerking komen, dan moet je als veehouder voortaan 80 procent grasland hebben in plaats van 70 procent. Dat zou de animo om te verhuren wel eens kunnen beperken."

Het Europese Parlement (EP), dat beurtelings vergadert in Straatsburg en Brussel, telt vanaf 22 mei 2014 751 zetels (Nederland: 26). Op 22 mei bepaalt het electoraat van ruim 375 miljoen potentiële kiezers uit 28 Europese landen de nieuwe samenstelling. Verwacht wordt dat anti-Europapartijen als de PVV (Nederland), Front National (Frankrijk) en UKIP (Verenigd Koninkrijk) forse winst gaan boeken. Het EP behoort samen met de Raad van de Europese Unie (Raad van Ministers), de Europese Raad (periodieke samenkomst van regeringsleiders) en de Europese Commissie (het dagelijks bestuur van Europa) tot de bepalende Europese instituties. Hoewel de beslissingsbevoegdheid van het EP met het Verdrag van Lissabon (2007) is uitgebreid, wordt de uiteindelijke macht binnen Europa volgens critici te veel bepaald door de niet-democratisch gecontroleerde circuits van de Raad van Ministers en de Europese Raad.